

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. helmikuuta 2022
(OR. en)

6634/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0044(NLE)

RECH 100
FEROE 1

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	24. helmikuuta 2022
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 64 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välillä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 64 final.

Liite: COM(2022) 64 final

Bryssel 24.2.2022
COM(2022) 64 final

2022/0044 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välillä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Horisontti Eurooppa -asetus¹ koskee kolmansien maiden assosioitumista ohjelmaan, ja sen 16 artiklan 1 kohdan d alakohdassa säädetään kaikkien siinä esitetyt kriteerit täyttävien kolmansien maiden ja alueiden assosioitumismahdollisuudesta. Tällaiset kolmannet maat tai alueet osallistuvat Horisontti Eurooppa -ohjelmaan sellaisen sopimuksen perusteella, joka kattaa kolmannen maan tai alueen osallistumisen mihin tahansa unionin ohjelmaan.

Färsaaret assosioitui virallisesti seitsemänteen puiteohjelmaan vuonna 2010, ja sen osallistuminen lukuksiin eurooppalaisiin hankkeisiin osoittaa Färsaarten tutkijoiden ja laitosten toimivan aktiivisesti muun muassa ympäristöön, valtameriin, ilmastomuutokseen, ekosysteemeihin ja kalastuksenhoitoon liittyvillä aloilla. Färsaarten assosioituminen Horisontti 2020 -ohjelmaan vuonna 2014 toi Färsaarten tutkijoille, tutkimuslaitoksille ja yrityksille täydet mahdollisuudet saada unionin rahoitusta ja osallistua yhteistyötoimiin tutkimuksen ja innovoinnin alalla tasaveroisesti jäsenvaltioiden ja muiden Horisontti 2020 -ohjelmaan osallistuvien kolmansien maiden oikeussubjektien kanssa. Osallistumisesta on tullut hyvin tärkeää Färsaarten tutkimusyhteisölle, ja se on Färsaarten ja EU:n suhteiden uusi tärkeä ja menestyksenkäs pilari. Koska unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmiin assosioitumista koskevien peräkkäisten sopimusten kesto on rajattu kunkin seuraavan EU:n ohjelman keston mukaan, tällä hetkellä ei ole olemassa kansainvälistä sopimusta, jolla säänneltäisiin Färsaarten oikeussubjektien osallistumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan tai edistettäisiin EU:n ja Färsaarten tutkimusyhteisöjen välistä yhteistyötä tieteen, tutkimuksen ja innovoinnin alalla.

Färsaaret ilmaisi 14. toukokuuta 2020 aiesopimuksella muodollisen kiinnostuksensa assosioitua Horisontti Eurooppa -ohjelmaan. Färsaaret täyttää Horisontti Eurooppa -asetuksen (16 artiklan 1 kohdan d alakohta) mukaiset kriteerit, jotka koskevat kolmansien maiden tai alueiden assosioitumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan. Sillä on erityisesti hyvät tiede-, teknologia- ja innovointivalmiudet, sen demokraattiset instituutiot tukevat sitoutumista sääntöihin perustuvaan avoimeen markkinatalouteen, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeuksien oikeudenmukainen ja tasapuolinen kohtelu sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen, ja se edistää aktiivisesti kansalaisten taloudellisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä politiikkoja.

Neuvosto valtuutti 13. heinäkuuta 2021 komission käynnistämään unionin puolesta Färsaarten kanssa neuvottelut Euroopan unionin ja Färsaarten välisestä sopimuksesta, joka koskisi yleisiä periaatteita, jotka koskevat Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin ja Färsaarten assosioitumista Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (2021–2027). Neuvosto nimitti tutkimustyöryhmän ja EFTA-työryhmän avustamaan komissiota neuvotteluissa erityiskomiteoiden ominaisuudessa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

Neuvottelut aloitettiin 3. syyskuuta 2021, ja ne saatiin menestyksekkäästi päätökseen 8. lokakuuta 2021, jolloin molempien tulevien osapuolten edustajat parafoivat sopimusluonnoksen tekstin. Neuvoston tutkimustyöryhmälle ja EFTA-työryhmälle sekä Euroopan parlamentille tiedotettiin neuvotteluista säännöllisesti.

Tähän neuvoston päätösehdotukseen liitetty sopimus koostuu kahdesta osasta, jotka ovat puitesopimus Färsaarten unionin ohjelmiin osallistumista koskevista yleisistä periaatteista sekä pöytäkirja Färsaarten assosioitumisesta Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -pöytäkirja’, ja jotka vastaavat komission neuvostolta saamia neuvotteluohjeita.

Puitesopimuksessa määrätään kattavasti Färsaarten assosioitumisen ehdoista, joita sovelletaan kaikissa EU:n ohjelmissa. Siinä määrätään EU:n ohjelmiin osallistumista koskevista ehdoista ja edellytyksistä, yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat osallistumista (assosioitumista) tiettyyn unionin ohjelmaan, ja Färsaarten osallistumisesta unionin ohjelmien tai toimien hallinnointiin, päätöksentekovallan puuttumista koskeva periaate huomioon ottaen. Se sisältää yksityiskohtaiset säännöt Färsaarten rahoitusosuuden vahvistamisesta unionin ohjelmissa, mukaan lukien tarvittaessa sovellettava automaattinen korjausmekanismi. Puitesopimus sisältää kattavat säännöt EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi, mukaan lukien komission, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) tätä tarkoitusta varten käyttämät valtuudet, sekä säännöt, jotka koskevat takaisinperintää koskevien komission päätösten ja Euroopan unionin tuomioistuimen Färsaarten alueella antamien tuomioiden täytäntöönpanoa. Sillä perustetaan myös toimielinrakenteita eli sekakomitea, jonka tehtävänä on muun muassa seurata sopimuksen täytäntöönpanoa ja tutkia, miten sopimuksen mukaista yhteistyötä voidaan parantaa ja kehittää.

Puitesopimuksen tarkoituksena on luoda kestävä oikeudellinen kehys EU:n ohjelmiin liittyvälle unionin ja Färsaarten väliselle yhteistyölle. Sen odotetaan pysyvän voimassa useiden EU:n monivuotisten rahoituskehysten ajan, aivan kuten Euroopan talousalueesta tehty sopimus, EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen kauppa- ja yhteistyösopimus tai laajentumisprosessissa mukana olevien maiden ja eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden maiden kanssa tehdyt puitesopimukset yleisistä periaatteista, jotka koskevat näiden maiden osallistumista EU:n ohjelmiin. Tulevaisuudessa tähän puitesopimukseen voitaisiin lisätä mahdolliset pöytäkirjat Färsaarten assosioitumisesta kuhunkin erityiseen unionin ohjelmaan, jos Färsaaret voi osallistua niihin kunkin ohjelman perustamista koskevien EU:n perussäädösten nojalla, mikäli tämä on molempien osapuolten poliittinen tahto, ja vaadittuja sisäisiä menettelyjä noudattaen. Pöytäkirjojen voimassaoloaikaa rajoitetaan tietyn unionin ohjelman täytäntöönpanon mukaisesti.

Ehdotuksen mukaan pöytäkirjat hyväksytään tällä sopimuksella perustettavan sekakomitean päätöksillä. Kaikista olennaisista seikoista, jotka liittyvät EU:n ja Färsaarten väliseen yhteistyöhön EU:n ohjelmissa, määrätään kattavasti puitesopimuksessa. Sopimuksen 3 artiklan 4 kohdassa rajataan tulevien pöytäkirjojen sisältö erityisesti unionin ohjelman, toimen tai sen osan yksilöimiseen, assosiaation keston määrittämiseen, sellaisten asioiden sääntelyyn, jotka ovat ohjelmakohtaisia ja joista ei muuten määrätä puitesopimuksessa, ja Färsaarten rahoitusosuuden vahvistamiseen unionin ohjelmassa niissä erityistapauksissa, joissa unionin ohjelma pannaan täytäntöön rahoitusvälineen tai talousarviotakuun avulla.

Ensimmäinen tällainen Horisontti Eurooppa -assosiaatiopöytäkirja ei tule poikkeuksellisesti sekakomitean hyväksyttäväksi, vaan siitä neuvoteltiin samanaikaisesti puitesopimuksen

kanssa sen erottamattomana osana, ja tarkoituksena on, että se tehdään ja se tulee voimaan yhdessä puitesopimuksen kanssa. Neuvosto hyväksyi tämän menettelytavan neuvotteluohjeissa. Oli välttämätöntä varmistaa Färsaarten assosioituminen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan sen alusta alkaen ja varmistaa EU:n ja Färsaarten tutkimusyhteisöjen välisen yhteistyön keskeytymättömyys. Tätä varten ehdotetaan väliaikaista soveltamista, joka on kytketty koko sopimuksen (eli puitesopimuksen, Horisontti Eurooppa -pöytäkirja mukaan luettuna) taannehtivaan soveltamiseen 1. päivästä tammikuuta 2021.

Ohjelmakohtaisissa ehdoissa ja edellytyksissä, jotka koskevat Färsaarten assosioitumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan, säädetään assosioitumisesta ohjelman kaikkiin osiin, lukuun ottamatta asetuksella (EU) 2021/697² perustettua puolustusalan tutkimusta koskevaa erityisohjelmaa. Näin varmistetaan, että aiempi osallistuminen Horisontti 2020 -puiteohjelmaan ja sen edeltäjään, seitsemänteen puiteohjelmaan, jatkuu täysimääräisesti. Osallistumisen on arvioitu hyödyttävän molempia osapuolia ja tuovan erityistä lisäarvoa aihekohtaisilla aloilla, kuten ympäristön, terveyden ja elintarvikkeiden sekä valtameritutkimuksen alalla.

Färsaaret on ollut kahden edeltävän puiteohjelman nettomaksaja merkittävällä marginaalilla. Uudessa sopimusehdotuksessa asetetaan oikeudenmukaiset ja tasapainoiset ehdot Färsaarten rahoitusosuudelle Horisontti Eurooppa -ohjelmassa. Puitesopimuksen 6 artiklan 6 kohdassa määrätään mahdollisuudesta soveltaa kerrointa ja sen 7 ja 8 artiklassa määrätään mukauttamis- ja korjausmekanismeista, joita sovelletaan ohjelmiin – kuten Horisontti Eurooppa -ohjelmaan – silloin, kun nämä mekanismit ovat sovellettavissa. Liitteessä I olevassa Horisontti Eurooppa -pöytäkirjassa vahvistetaan edelleen maksusuunnitelma, Färsaarten rahoitusosuuteen sovellettavan kertoimen taso ja korjausmekanismin toimintaa koskevat tekniset yksityiskohdat.

Horisontti Eurooppa -pöytäkirja perustuu Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ja seitsemännestä puiteohjelmasta saatuihin kokemuksiin, ja se sisältää aiemman assosiaatiosopimuksen tavoin vastavuoroisuuslausekkeen, jolla varmistetaan, että unionin alueelle sijoittautuneet tutkijat ja oikeushenkilöt voivat mahdollisimman hyvin osallistua Horisontti Eurooppa -ohjelmaa vastaaviin Färsaarten tutkimus- ja innovointiohjelmiin Färsaarten kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Pöytäkirjan liitteessä II on luettelo Färsaarten ohjelmista, joihin EU:n tutkimusyksiköt voivat osallistua.

Neuvoston päätösehdotukseen liitetty sopimusluonnos on neuvoston antamien neuvotteluohjeiden mukainen.

2. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Ehdotus neuvoston päätökseksi perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 186 artiklaan ja 218 artiklan 5 kohdan a alakohtaan.

3. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tähän päätökseen liittyvässä rahoitus selvityksessä esitetään ohjeelliset talousarviovaikutukset.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 149).

Edellä esitetyn perusteella komissio ehdottaa, että neuvosto

- päättää sopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta unionin puolesta
- valtuuttaa sopimuksen neuvottelijan allekirjoittamaan unionin puolesta Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välisen sopimuksen Färsaarten osallistumisesta unionin ohjelmiin ja toimittamaan sopimuksen 15 artiklan 2 kohdassa vaaditun ilmoituksen siitä, että unioni on saattanut päätökseen mainitun sopimuksen väliaikaisen soveltamisen edellyttämät sisäiset menettelyt.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välillä**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 186 artiklan yhdessä 218 artiklan 5 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -ohjelma’, perustettiin asetuksella (EU) 2021/695³.
- (2) Asetuksen (EU) 2021/695 16 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan Horisontti Eurooppa -ohjelmaan voivat assosioitua kolmannet maat ja alueet, jotka täyttävät kaikki siinä määritetyt ehdot.
- (3) Asetuksen (EU) 2021/695 16 artiklan 2 kohdan mukaan tällaisen kolmannen maan tai alueen assosioituminen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan edellyttää sopimusta kyseisen kolmannen maan tai alueen osallistumisesta mihin tahansa unionin ohjelmaan ja sitä, että kyseisellä sopimuksella varmistetaan oikeudenmukainen tasapaino unionin ohjelmiin osallistuvan kolmannen maan maksamien rahoitusosuuksien ja sen saamien hyötyjen välillä, vahvistetaan unionin ohjelmiin osallistumisen edellytykset, mukaan lukien yksittäisiin ohjelmiin maksettavien rahoitusosuuksien laskentatapa, ja ohjelmien hallintokustannukset, ei anneta kolmannelle maalle ohjelmaa koskevaa päätösvaltaa ja taataan unionin oikeus varmistaa varainhoidon moitteettomuus ja suojata unionin taloudellisia etuja.
- (4) Färsaaret ilmaisi 14 päivänä toukokuuta 2020 päivätyllä kirjeellä muodollisen kiinnostuksensa assosioitua Horisontti Eurooppa -ohjelmaan.
- (5) Neuvosto valtuutti 13 päivänä heinäkuuta 2021 komission käynnistämään Euroopan unionin puolesta neuvottelut Euroopan unionin ja Färsaarten välisestä sopimuksesta, joka koskisi yleisiä periaatteita, jotka koskevat Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin ja Färsaarten assosioitumista Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (2021–2027).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

- (6) Nämä neuvottelut on saatu menestyksekkäästi päätökseen, ja sopimus parafoitiin 8 päivänä lokakuuta 2021.
- (7) Sopimuksessa vahvistetaan ehdot ja edellytykset, jotka koskevat Färsaarten assosioitumista unionin ohjelmiin. Sopimuksen 3 artiklan mukaan unionin ohjelmiin assosioituminen edellyttää pöytäkirjojen hyväksymistä.
- (8) Neuvoston valtuutuksen mukaisesti pöytäkirjasta, joka koskee Färsaarten assosioitumista Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027), neuvoteltiin samanaikaisesti sopimuksen kanssa, ja pöytäkirja on erottamaton osa sopimusta.
- (9) Sopimus olisi allekirjoitettava unionin puolesta sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.
- (10) Jotta voidaan varmistaa, että unionin ja Färsaarten yhteistyö tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja innovoinnin aloilla jatkuu keskeytyksettä ja Färsaaret voi osallistua Horisontti Eurooppa -ohjelmaan sen alusta alkaen, sopimusta pitäisi soveltaa väliaikaisesti ennen kuin sen voimaantuloa varten vaaditut menettelyt saatetaan päätökseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välisen, Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin koskevan sopimuksen allekirjoittaminen unionin puolesta hyväksytään sillä varauksella, että mainitun sopimuksen tekeminen saatetaan päätökseen.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää yhden tai useamman henkilön, jolla on oikeus allekirjoittaa sopimus.

3 artikla

Sopimusta sovelletaan väliaikaisesti sen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja siinä määrätyn edellytyksin, kunnes sen voimaantulon edellyttämät menettelyt on saatettu päätökseen.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan [päivänä, jona se hyväksytään].

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Ehdotus neuvoston päätökseksi Färsaarten osallistumista unionin ohjelmiin koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja väliaikaisesta soveltamisesta Euroopan unionin ja Färsaarten hallituksen välillä

2. BUDJETTIKOHDAT:

Tulopuolen budjettikohta (luku/momentti/alamomentti): 6 0 1 0 – Horisontti Eurooppa – Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Kyseiseksi vuodeksi budjetoitu määrä:

(vain käyttötarkoitukseensa sidotut tulot):

Tulot kohdennetaan seuraavaan budjettikohtaan (luku/momentti/alamomentti):

Koko momentti 01.0101 (01.010101, 01.010102, 01.010103, 01.010111, 01.010112, 01.010113, 01.010171, 01.010172, 01.010173, 01.010174, 01.010176)

Koko luku 01.02 (01.020101, 01.020102, 01.020103, 01.020210, 01.020211, 01.020212, 01.020220, 01.020230, 01.020231, 01.020240, 01.020241, 01.020242, 01.020243, 01.020250, 01.020251, 01.020252, 01.020253, 01.020254, 01.020260, 01.020261, 01.020270, 01.020301, 01.020302, 01.020303, 01.020401, 01.020402)

Budjettikohta 20.XX Euroopan komission hallintomenot

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

- ☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.
- ☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia tuloihin.
- ☒ Ehdotuksella on rahoitusvaikutus käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin.

Vaikutukset ovat seuraavat:

(milj. euroa yhden desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Vaikutus tuloihin ⁴ ⁵	XX kuukauden jakso alkaen pp/kk/vvvv (tarvittaessa)	Vuosi N
6 0 1 0	7,8	84 kuukautta 1.1.2021 alkaen	1,1

Toteutuksen jälkeen							
Tulopuolen budjettikohta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 0 1 0	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2

(Vain käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kohdalla, jos budjettikohta on jo tiedossa):

Toteutuksen jälkeen							
Menopuolen budjettikohta ⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Momentti 01.0101 ja luku 01.02	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1
20.XX	0,005	0,011	0,017	0,021	0,026	0,032	0,046

4. PETOSTENTORJUNTA

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 325 artiklassa edellytetään, että komissio torjuu unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavia petoksia ja laitonta toimintaa. Petosten ehkäiseminen ja havaitseminen on näin ollen kaikkien komission yksiköiden yleinen velvollisuus niiden päivittäisessä työssä, johon liittyy varojen käyttöä. EU:n varoihin liittyvät petokset vaikuttavat erityisen haitallisesti komission maineeseen ja EU:n politiikkojen täytäntöönpanoon.

⁴ Vuotuiset määrät on arvioitava pääluokassa 5 määritellyn kaavan tai menetelmän perusteella. Vuotuinen määrä maksetaan alkamisvuonna tavallisesti ilman alennusta tai suhteessa kuluneeseen aikaan.

⁵ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.

⁶ Käytetään vain tarvittaessa.

Komission nykyinen petostentorjuntastrategia (COM(2019) 196) hyväksyttiin 29. huhtikuuta 2019, ja se korvaa vuoden 2011 strategian. Se on toimintapoliittinen asiakirja, jossa esitetään komission painopisteet petosten torjunnassa vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys huomioon ottaen. Vuoden 2019 petostentorjuntastrategian pää tavoitteina on 1) parantaa edelleen ”ymmärrystä petosmalleista, petosten tekijöiden profiileista ja systeemisistä haavoittuvuustekijöistä, jotka liittyvät EU:n talousarvioon kohdistuviin petoksiin” (tietojen keruu ja analysointi), ja 2) optimoida ”petostentorjunnan koordinointi, yhteistyö ja työnkulut erityisesti komission yksiköiden ja toimeenpanovirastojen keskuudessa” (koordinointi, yhteistyö ja prosessit). Strategiaan liittyy 63-kohtainen toimintasuunnitelma, jonka täysimääräinen täytäntöönpano on periaatteessa tarkoitus toteuttaa vuoden 2021 loppuun mennessä.

Vuoden 2019 petostentorjuntastrategian peruseriaatteet ja tavoitenormit ovat

- nollatoleranssi petoksille
- petostentorjunta sisäisen valvonnan olennaisena osana
- valvonnan kustannustehokkuus
- EU:n henkilöstön ammatillinen luotettavuus ja pätevyys
- EU:n varainkäytön avoimuus
- petosten ehkäisy ja erityisesti rahoitusohjelmiin liittyvien petosten ennaltaehkäisy
- tehokkaat tutkimusvalmiudet ja oikea-aikainen tiedonvaihto
- nopea korjaaminen (mukaan lukien petoksella saatujen varojen takaisinperintä ja oikeudelliset/hallinnolliset seuraamukset)
- hyvä yhteistyö sisäisten ja ulkoisten toimijoiden välillä, erityisesti EU:n ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisien välillä ja kaikkien asianomaisten EU:n toimielinten ja elinten osastojen kesken
- tehokas sisäinen ja ulkoinen viestintä petostentorjunnasta.

Sopimuksen 9–12 artiklassa määrätään yksityiskohtaisesti petostentorjuntatoimenpiteistä. Näitä toimenpiteitä on toteutettava monialaisesti EU:n taloudellisten etujen suojaamiseksi kaikissa EU:n ohjelmissa tai toimissa, joihin sovelletaan tulevia pöytäkirjoja, jotka sekakomitea mahdollisesti hyväksyy sopimuksen nojalla, jotta Färsaaret voi assosioitua EU:n joihinkin ohjelmiin tai toimiin. Ne koskevat myös Färsaarten assosioitumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan, johon sovelletaan sopimuksen kanssa samanaikaisesti neuvoteltua ja siihen erottamattomana osana kuuluvaa pöytäkirjaa Färsaarten assosioitumisesta tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027).

Edellä mainituissa määräyksissä (sopimuksen 9–12 artikla) vahvistetaan erityisesti tarvittavat yksityiskohdat ja menettelyt ja sallitaan EU:n taloudellisia etuja turvaavien elinten (komissio, mukaan lukien OLAF, Euroopan tilintarkastustuomioistuim ja EPPO) tehtävien laajamittainen suorittaminen. Periaate pysyy samana sopimuksen pöytäkirjojen kattamien ohjelmien tai toimien täytäntöönpanossa: EU:n taloudellisia etuja on suojeltava oikeasuhteisilla toimenpiteillä, ja niihin kuuluvat toimenpiteet, jotka liittyvät sääntöjenvastaisuuksien, myös petosten, ehkäisemiseen, havaitsemiseen,

korjaamiseen ja tutkimiseen, menetettyjen, aiheettomasti maksettujen tai epäasianmukaisesti käytettyjen varojen takaisinperintään ja tarvittaessa hallinnollisten seuraamusten määräämiseen.

Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet. Kuten sopimuksen 9 artiklan 4 kohdassa nimenomaisesti määrätään, tarkastuksia voidaan tehdä myös pöytäkirjan soveltamisen keskeyttämisen tai sopimuksen soveltamisen lopettamisen tai irtisanomisen jälkeen.

Sopimuksella varmistetaan Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) mahdollisuus suorittaa hallinnollisia tutkimuksia, myös paikalla tehtäviä tarkastuksia ja todentamisia Färsaarten alueella, sen selvittämiseksi, onko tapahtunut petoksia, korruptiota tai muuta unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavaa laitonta toimintaa.

Sopimus velvoittaa Färsaarten viranomaiset tekemään yhteistyötä Euroopan syyttäjänviraston kanssa, jotta se voi täyttää velvollisuutensa tutkia Euroopan unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia, asettaa kyseisten rikosten tekijät ja niihin osalliset syytteeseen ja tuomita heidät unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin 5 päivänä heinäkuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 mukaisesti.

Lisäksi sopimuksessa määrätään tehokkaasta mekanismista, jolla varmistetaan, että ohjelmasta johtuviin vaateisiin liittyvät komission päätökset ja unionin tuomioistuimen tuomiot ja määräykset pannaan täytäntöön Färsaarten alueella.

5. MUUT HUOMAUTUKSET

Färsaarten rahoitusosuuden laskentamenetelmä EU:n ohjelmissa määritellään sopimuksen 6, 7 ja 8 artiklassa. Färsaarten Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoitusosuuteen liittyvän mukauttamismekanismin ja automaattisen korjausmekanismin soveltamista koskevat tekniset yksityiskohdat vahvistetaan Färsaarten assosioitumista Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa” (2021–2027) koskevan pöytäkirjan 5 artiklassa ja sen liitteessä I. Horisontti Eurooppa -ohjelmaan sovellettava rahoitusosuusmalli on erilainen kuin kaikissa muissa EU:n ohjelmissa ja mahdollistaa automaattisen korjausmekanismin soveltamisen (Horisontti Eurooppa -asetuksen 16 artiklan mukaisesti).